

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2016. gada 7. aprīlī *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Romas konvencija — Piemērojamie tiesību akti —
Pārrobežu apvienošanās — Direktīva 78/855/EEK — Direktīva 2005/56/EK —
Apvienošana pievienojot — Kreditoru aizsardzība — Visu iegūstamās sabiedrības aktīvu un pasīvu
nodošana ieguvējai sabiedrībai

Lieta C-483/14

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Oberster Gerichtshof*
(Augstākā tiesa, Austrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2014. gada 28. augustā un kas Tiesā
reģistrēts 2014. gada 31. oktobrī, tiesvedībā

KA Finanz AG

pret

Sparkassen Versicherung AG Vienna Insurance Group .

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: otrās palātas priekšsēdētājs M. Ilešičs [*M. Ilešič*], kas pilda trešās palātas priekšsēdētāja
pienākumus, tiesneši K. Toadere [*C. Toader*], M. Bergere [*M. Berger*], E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*] un
K. G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*] (referents),

ģenerālvokāts Ī. Bots [*Y. Bot*],

sekretārs V. Turē [*V. Tourrès*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2015. gada 23. septembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza

— *KA Finanz AG* vārdā — *S. Albiez* un *C. Klausegger*, *Rechtsanwälte*,

— *Sparkassen Versicherung AG Vienna Insurance Group* vārdā — *P. Konwitschka*, *Rechtsanwalt*,

— Spānijas valdības vārdā — *A. Rubio González*, pārstāvis,

— Eiropas Komisijas vārdā — *G. Braun*, *H. Støvlbæk* un *M. Wilderspin*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2015. gada 12. novembra tiesas sēdē,

* Tiesvedības valoda – vācu.

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Romas konvenciju par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām, kura atvērta parakstīšanai Romā 1980. gada 19. jūnijā (OV L 266, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “Romas konvencija”), Padomes 1978. gada 9. oktobra Trešo direktīvu 78/855/EEK, kas pamatojas uz Līguma 54. panta 3. punkta g) apakšpunktu un attiecas uz akciju sabiedrību apvienošanu (OV L 295, 36. lpp.), redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 16. septembra Direktīvu 2009/109/EK (OV L 259, 14. lpp.; turpmāk tekstā – “Direktīva 78/855”), kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 26. oktobra Direktīvu 2005/56/EK par kapitālsabiedrību pārrobežu apvienošanu (OV L 310, 1. lpp.).
- 2 Šis lūgums tika iesniegts saistībā ar strīdu starp *KA Finanz AG* (turpmāk tekstā – “*KA Finanz*”), kas reģistrēta Austrijā, – *Kommunalkredit International Bank LTD* (turpmāk tekstā – “*Kommunalkredit*”), reģistrēta Kiprā, tiesību pārņēmēju – un *Sparkassen Versicherung AG Vienna Insurance Group* (turpmāk tekstā – “*Sparkassen Versicherung*”), reģistrēta Austrijā, par *Sparkassen Versicherung* prasību, lai *KA Finanz* tai izmaksātu procentus saistībā ar subordinētajiem aizdevumiem, kurus tā saņēma no *Kommunalkredit*, pirms tā tika apvienota, to pievienojot *KA Finanz*.

Athilstošais tiesiskais regulējums

Savienības tiesības

Romas konvencija

- 3 Romas konvencijas 1. pantā, kurā definēta tās piemērošanas joma, ir noteikts:
  - “1. Šīs konvencijas normas piemēro līgumsaistībām jebkurā situācijā, kurā ir izvēle starp dažādu valstu tiesību aktiem.
  2. Tās nepiemēro:
    - [..]
    - e) jautājumiem, ko reglamentē tiesību akti par uzņēmēj sabiedrībām un citām struktūrām, kas ir vai nav juridiskas personas, piemēram, to izveide, reģistrējot vai citādi, tiesībspēja, uzņēmēj sabiedrību un citu struktūru, kas ir vai nav juridiskas personas, iekšējā organizācija vai likvidācija un amatpersonu un dalībnieku kā tādu personiskā atbildība par uzņēmēj sabiedrības vai struktūras saistībām;
  - [..].”
- 4 Šīs konvencijas 3. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Līgumu reglamentē tiesību akti, kurus izvēlas puses. Izvēlei ir jābūt skaidri izteiktai vai pietiekami skaidri paustai līguma noteikumos vai pēc lietas apstākļiem. [..]”

5 Saskaņā ar minētās konvencijas 10. pantu:

“1. Tiesību akti, ko piemēro līgumam saskaņā ar šīs konvencijas 3. līdz 6. un 12. pantu, konkrēti reglamentē:

- a) tulkošanu;
- b) izpildi;
- c) līguma laušanas sekas, tostarp zaudējumu apmēra novērtēšanu, ciktāl tas noteikts tiesību normās, tiesas pilnvaru, kas tai piešķirtas ar procesuālajām tiesībām, robežas;
- d) dažādus saistību izbeigšanas veidus, rīcības priekšrakstus un ierobežojumus;

[..]

2. Attiecībā uz izpildes veidu un darbībām, kas jāveic neatbilstīgas izpildes gadījumā, ņem vērā tās valsts tiesību aktus, kurā veic izpildi.”

6 Romas konvencija tika aizstāta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 17. jūnija Regulu (EK) Nr. 593/2008 par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām (OV L 177, 6. lpp.; turpmāk tekstā – “regula Roma I”). Atbilstoši tās 28. pantam šī regula ir piemērojama līgumiem, kas noslēgti pēc 2009. gada 17. decembra.

Direktīva 78/855

7 Direktīvas 78/855 preambulas trešajā un sestajā apsvērumā ir noteikts:

“[..] locekļu [dalībnieku] un trešo personu interešu aizsardzība prasa, lai būtu saskaņoti dalībvalstu tiesību akti attiecībā uz akciju sabiedrību apvienošanu un [..] visu dalībvalstu tiesību aktos būtu paredzēta apvienošanās;

[..]

[..] kreditori, ieskaitot parādzīmju turētājus, un personas, kurām ir citas prasības [citi prasījumi] pret sabiedrībām, kas gatavojas apvienoties, jāpasargā tā, lai apvienošanās nekaitētu viņu interesēm.”

8 Šīs direktīvas 13. pants ir šāds:

“1. Dalībvalstu tiesību aktiem jāparedz piemērota sistēma to apvienošanā iesaistīto sabiedrību kreditoru interešu aizsardzībai, kuru prasījumi pieteikti pirms apvienošanās noteikumu projekta publicēšanas un publicēšanas brīdī vēl nav jāpilda.

2. Šajā nolūkā ar dalībvalstu tiesību aktiem vismaz nodrošina, ka šādiem kreditoriem ir tiesības saņemt adekvātus aizsardzības pasākumus, ja sabiedrību, kas apvienojas, finansiālā situācija rada aizsardzības nepieciešamību un ja kreditoriem jau nav pieejama šāda aizsardzība.

Dalībvalstis paredz nosacījumus 1. punktā un šā punkta pirmajā daļā noteiktajai aizsardzībai. Jebkurā gadījumā dalībvalstis nodrošina, ka kreditori drīkst lūgt attiecīgā administratīvā vai tiesu iestādē atbilstīgu aizsardzību, ja tie var ticami pierādīt, ka apvienošanās dēļ viņu prasījumi ir apdraudēti un ka no sabiedrības nav saņemta atbilstīga aizsardzība.

3. Šāda aizsardzība var būt atšķirīga ieguvējas sabiedrības kreditoriem un iegūstamās sabiedrības kreditoriem.”

9. Saskaņā ar minētās direktīvas 14. pantu:

“Neierobežojot noteikumus par kolektīvu savu tiesību izmantošanu, 13. pants attiecas uz parādzīmju turētājiem apvienošanā iesaistītajās sabiedrībās, izņemot gadījumus, ja apvienošanas apstiprinājusi parādzīmju turētāju sapulce, ja šāda sapulce paredzēta valsts tiesību aktos, vai parādzīmju turētāji individuāli.”

10. Šīs pašas direktīvas 15. pantā ir paredzēts:

“Tādu vērtspapīru, kas nav akcijas, ar kurām saistītas īpašas tiesības, turētājiem ieguvējā sabiedrībā jādod vismaz līdzvērtīgas tiesības tām, kādas tiem bija iegūstamajā sabiedrībā, izņemot gadījumus, kad pārmaiņas šajās tiesībās nav apstiprinājusi šādu vērtspapīru turētāju sapulce, ja šāda sapulce paredzēta attiecīgās valsts tiesību aktos, vai šādi vērtspapīru turētāji individuāli, vai – ja vien turētājiem nav tiesību, kas garantē, ka pārpērk viņu vērtspapīrus, – ieguvēja sabiedrība.”

11. Direktīva 78/855 ir aizstāta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 5. aprīļa Direktīvu 2011/35/ES par akciju sabiedrību apvienošanu (OV L 110, 1. lpp.). Saskaņā ar Direktīvas 2011/35 33. pantu tā stājas spēkā 2011. gada 1. jūlijā.

Direktīva 2005/56

12. No Direktīvas 2005/56 preambulas 1. apsvēruma izriet, ka tās mērķis ir atvieglot tādu dažādu veidu kapitālsabiedrību pārrobežu apvienošanu, kurām piemērojami dažādu dalībvalstu tiesību akti.

13. Saskaņā ar minētās direktīvas preambulas 3. apsvērumu, “lai atvieglotu pārrobežu apvienošanu, būtu jāparedz, ka, ja vien šajā direktīvā nav paredzēts citādi, katrai sabiedrībai, kas piedalās pārrobežu apvienošanās procesā, un katrai iesaistītajai trešajai personai piemēro valsts tiesību aktos iekļautos noteikumus un formalitātes, kas būtu piemērojamas valsts mēroga apvienošanās gadījumā [...]”.

14. Šīs pašas direktīvas 2. pantā ir noteikts:

“Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

[..]

2. “apvienošana” ir operācija, kurā:

- a) viena vai vairākas sabiedrības brīdī, kad to darbība tiek izbeigta bez likvidācijas, nodod visus savus aktīvus un saistības citai pastāvošai sabiedrībai, kas ir “iegūstoša sabiedrība”, apmaiņā pret minētās citas sabiedrības kapitāla vērtspapīru vai daļu nodošanu pašas dalībniekiem un, attiecīgajos gadījumos, pret piemaksu skaidrā naudā, kas nepārsniedz 10 % no nominālvērtības vai, ja nominālvērtība nav noteikta, no minēto vērtspapīru vai daļu grāmatvedības vērtības;

[..].”

15. Direktīvas 2005/56 4. pantā “Nosacījumi attiecībā uz pārrobežu apvienošanu” ir paredzēts:

“1. Ja šī direktīva neparedz neko citu:

[..]

b) pārrobežu apvienošanās procesā iesaistītā sabiedrība ievēro tajos valsts tiesību aktos ietvertos noteikumus un formalitātes, kas uz to attiecas. [..]

2. Šā panta 1. punkta b) apakšpunktā minētajiem noteikumiem un formalitātēm it īpaši pieskaitāmi noteikumi, kas attiecas uz lēmumu pieņemšanas procesu saistībā ar apvienošanos un, ņemot vērā apvienošanās pārrobežu mērogu, uz apvienojošos sabiedrību kreditoru, obligāciju turētāju un kapitāla vērtspapīru vai daļu turētāju tiesību aizsardzību, kā arī darbinieku aizsardzību attiecībā uz tiesībām, uz kuriem neattiecas 16. pants. [..]”

16 Šīs direktīvas 14. panta “Pārrobežu apvienošanās sekas” 1. punktā ir noteikts:

“Pārrobežu apvienošanās, kas īstenota atbilstīgi 2. panta 2. punkta a) un c) apakšpunktam, no 12. pantā minētā datuma rada šādas sekas:

a) visi pārņemamās [iegūstamās] sabiedrības aktīvi un saistības pāriet iegūstošajai sabiedrībai;

[..]

c) pievienojamā [iegūstamā] sabiedrība pārstāj pastāvēt.”

Austrijas tiesiskais regulējums

17 1965. gada 31. marta Akciju sabiedrību likuma (*Aktiengesetz*) (*BGBI.* 98/1965), redakcijā, kas piemērojama pamatlīnijas faktiem (turpmāk tekstā – “*AktG*”), 226. pantā “Kreditoru aizsardzība” ir regulēta kreditoru aizsardzība apvienošanās gadījumā. Tā redakcija ir šāda:

“1. Ja attiecīgo sabiedrību kreditori ziņo par sevi sešu mēnešu laikā, skaitot no apvienošanās reģistrēšanas paziņošanas, tiem, ja viņi nevar panākt prasījumu izpildi, ir jāsaņem garantijas. Tomēr šādas tiesības kreditoriem ir piešķiramas vienīgi tad, ja tie ticami var pierādīt, ka apvienošanās rada risku viņu prasījumu izpildei. Kreditori par šīm tiesībām ir jāinformē, publicējot reģistrāciju.

2. Tiesības pieprasīt garantijas nav kreditoriem, kuriem maksātspējas procesā ir tiesības uz preferenciālu atmaksu no līdzekļiem, kas veidoti atbilstoši tiesību aktu noteikumiem to aizsardzības nolūkos un kurus uzrauga kompetentā iestāde.

3. Līdzvērtīgas tiesības ir jāpiešķir obligāciju turētājiem un kapitāla vērtspapīru turētājiem vai jāizmaksā tiem atbilstīga kompensācija par tiesību grozījumiem vai par pašām tiesībām.”

18 Iesniedzējtiesa uzskata, ka *AktG* 226. panta 3. punkts ir ticis ieviests, lai transponētu Direktīvas 78/855 15. pantu.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

19 2005. gadā *Sparkassen Versicherung* saņēma divus subordinētos aizdevumus, kurus izsniedza *Kommunalkredit*. Aizdevumu noteikumos, kas abiem šiem aizdevumiem ir identiski (turpmāk tekstā – “aizdevuma noteikumi”), ir noteikts to statuss, precizēti to subordinēšanas nosacījumi, kā arī procentu maksāšanas noteikumi un noteikti piemērojamie tiesību akti.

20 Saskaņā ar šo aizdevuma noteikumu 2. pantu:

“Statuss: Ar aizdevumu saistītie pienākumi ir emitentes nenodrošinātas un zemākas prioritātes saistības, kas ir vienlīdzīgas savā starpā, kā arī attiecībā pret citām emitentes zemākas prioritātes saistībām. Emitentes darbības izbeigšanās, likvidācijas vai maksātnespējas gadījumā no aizdevuma izrietošās saistības var tikt izpildītas, tikai apmierinot augstākas prioritātes kreditoru prasījumus, un tādējādi aizdevuma kontekstā tas netiek atmaksāts tikmēr, kamēr pilnībā nav apmierināti emitentes augstākas prioritātes kreditoru prasījumi vai izveidota šim summām atbilstoša rezerve. Turētājs nevar kompensēt savus ar aizdevumu saistītos pienākumus ar emitētājas sabiedrības saistībām. Neviens brīdī nākotnē šī sabiedrība vai trešā persona nevar nodrošināt un nenodrošina līgumisku drošību, lai garantētu turētāju tiesības saskaņā ar šiem vērtspapīriem. Neviens nākotnes vienošanās nevar ierobežot subordinēto raksturu, kāds tas ir aprakstīts šajā pantā, ne arī noteikt agrāku vērtspapīru termiņa beigu datumu vai saīsināt piemērojamo uzteikuma termiņu.”

21 Aizdevuma noteikumu 4. panta 1. punkta b) apakšpunktā ir noteikts:

“Procentu samaksa. Nominālo vērtību atmaksā un procentus maksā tikai tad, ja emitentes pašu kapitāls, kas ir jāņem vērā, šīs atmaksāšanas dēļ nenoslīd zem Kipras Centrālās bankas Pamatnostādnēs par banku pašu kapitālu noteiktajiem sliekšņiem.”

22 Šo aizdevuma noteikumu 9. pantā ir noteikts:

“Neizpilde. Ikvienam aizdevuma galvotājam ir tiesības atprasīt aizdevuma atmaksu, kā arī pieprasīt aizdevuma tūlītēju atmaksu apmērā, kāds noteikts, līgumu izbeidzot pirms termiņa [...] ar (iespējamiem) procentiem, kas viņam pienākas, emitentes likvidācijas vai darbības izbeigšanas gadījumā (izņemot apvienošanas, reorganizācijas vai sanācijas mērķiem, ja vien tā ir maksāspējīga un ciktāl tālākpastāvošais uzņēmums principā pārņem emitentes aktīvus un pasīvus).”

23 Visbeidzot, minēto aizdevuma noteikumu 12. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Piemērojamie tiesību akti. Aizdevuma formu un saturu, kā arī visas turētāju un emitentes tiesības un pienākumus regulē Vācijas tiesības.”

24 Pirms (sākot no 2008. gada beigām) *Kommunalkredit* pārtrauca izpildīt Kipras Centrālās bankas Pamatnostādnēs noteiktās minimālās prasības attiecībā uz pašu kapitālu, tā *Sparkassen Versicherung* pārtrauca izmaksāt aizdevuma noteikumos paredzētos procentus.

25 *Kommunalkredit* tika apvienota, pievienojot to *KA Finanz*. Šī apvienošanās tika reģistrēta Austrijas Sabiedrību un komercreģistrā 2010. gada 18. septembrī un attiecīgi šajā datumā stājās spēkā.

26 Austrijas tiesās *Sparkassen Versicherung* pieprasīja, lai *KA Finanz* samaksātu nolīgtos procentus par abiem pamatlietā aplūkotajiem subordinētajiem aizdevumiem par 2009. un 2010. gadu. Pakārtoti *Sparkassen Versicherung* pieprasa, lai *KA Finanz* tai piešķirtu līdzvērtīgas tiesības *AktG* 226. panta 3. punkta izpratnē un atlīdzinātu visu kaitējumu, kas radies tādēļ, ka tā ir atteikusies to darīt.

27 *KA Finanz* galvenokārt norāda, ka ar apvienošanās darījumu tika izbeigti pamatlietā aplūkotie subordinētie aizdevumi. Pakārtoti tā norāda, ka tai nav nodotas saistības, kas izriet no šiem aizdevumiem, jo tie ir zaudējuši jebkādu vērtību, pilnībā izzūdot *Kommunalkredit* pašu kapitālam.

28 *KA Finanz* uzskata, ka, ņemot vērā, ka procentu un kapitāla maksājums bija atkarīgs no *Kommunalkredit* pašu kapitāla dotācijām, šiem aizdevumiem bija pašu kapitāla raksturs un tie bija kapitāla vērtspapīri *AktG* 226. panta 3. punkta izpratnē. *KA Finanz* uzskata, ka, ņemot vērā zaudējumus, kas radīti *Kommunalkredit*, kuras pastāvēšana bija apdraudēta un kas 2008. gada 31. decembrī uzrādīja negatīvu pašu kapitālu aptuveni EUR 1 miljarda apmērā, pamatlietā aplūkotie

vērtspapīri apvienošanās darījuma dienā zaudēja jebkādu vērtību. No tā *KA Finanz* secina, ka, ņemot vērā šādus zaudējumus, tai nebija pienākuma ne piešķirt līdzvērtīgus vērtspapīrus šo vērtspapīru turētājiem, nedz tiem izmaksāt kompensāciju.

- 29 Pirmajā instancē *Handelsgericht Wien* (Vīnes Komerctiesa) noraidīja *KA Finanz* prasību sākotnēji konstatēt, ka pamatlietā aplūkotie vērtspapīri ir zaudējuši vērtību apvienošanās darījuma dēļ un ka tai nav nodotas pēdējās minētās saistības, kas izriet no subordinētajiem aizdevumiem.
- 30 Šī tiesa nosprieda, ka pamatlietā aplūkotie vērtspapīri nav ne kapitāla vērtspapīri, ne arī citi akcijām pielīdzināmi vērtspapīri, jo tie neesot bijuši saistīti ar pašu kapitālu un nav arī bijuši atkarīgi no *Kommunalkredit* peļņas. Tādēļ, kā norāda *Handelsgericht Wien* (Vīnes Komerctiesa), *KA Finanz* neesot bijis tiesību apvienošanās ietvaros izbeigt šīs saistības. Minētā tiesa turklāt uzskatīja, ka subordinētie aizdevumi tika nodoti *KA Finanz*, nododot visu *Kommunalkredit* īpašumu.
- 31 Iesniedzējtiesa precizē, ka *Handelsgericht Wien* (Vīnes Komerctiesa) tās jurisdikcijā esošo lietu izskatīja, neņemot par to, kuri ir lietā piemērojamie tiesību akti.
- 32 *Oberlandesgericht Wien* (Apelācijas tiesa, Vīne) apelācijas kārtībā apstiprināja *Handelsgericht Wien* (Vīnes Komerctiesa) nolēmumu, vispirms atgādinot, ka apvienošanās tiesiskās sekas ietekmē personīgo statusu un ka kreditoru aizsardzība ir jānovērtē, ņemot vērā tiesisko regulējumu, kas regulē šo statusu, šajā gadījumā – Austrijas sabiedrību tiesības.
- 33 *Oberlandesgericht Wien* (Apelācijas tiesa, Vīne) uzskatīja, ka *AktG* 226. panta 3. punkts, uz kuru pamatojas *KA Finanz*, lai apgalvotu, ka apvienošanās rezultātā pamatlietā aplūkotās saistības ir izbeigtas, tai nav piemērojams. Ar šo tiesību normu esot aptverti tikai obligāciju īpašnieki, kuru pazīmes ļauj šos īpašniekus pielīdzināt dalībniekiem vai pašu kapitālam līdzīgiem komponentiem, kā arī kapitāla vērtspapīru īpašnieki, kuriem ir piešķirtas tiesības, kas parasti ir akcionāra finanšu tiesības un īpašumtiesības, it īpaši tiesības ņemt daļību peļņas sadalē un/vai likvidācijā.
- 34 Minētā tiesa nosprieda, ka tā, kā to varot secināt no aizdevuma noteikumiem, tas nav šajā gadījumā. Tā piebilda, ka šie noteikumi neparedz, ka aplūkotie aizdevumi noteikti nav jāatmaksā gadījumā, ja pašu kapitāls noslīd zem minimālās noteiktās likmes, bet gan tikai to, ka tie nav atmaksājami tik ilgi, kamēr nav izpildītas šīs minimālās prasības.
- 35 *KA Finanz* vērsās *Oberster Gerichtshof* (Augstākā tiesa) ar kasācijas sūdzību par to, kā precizē šī tiesa, vai *AktG* 226. panta 3. punkts ir piemērojams pamatlietā aplūkotajiem subordinētajiem aizdevumiem.
- 36 Lai *Oberster Gerichtshof* (Augstākā tiesa) varētu atrisināt strīdu pamatlietā, tā izpētīja šim strīdam piemērojamo tiesisko regulējumu. Šajā ziņā šī tiesa precizē, ka pamatlietā aplūkoto aizdevumu subordinācijas laikā tai bija jāpiemēro Vācijas tiesības, ka šo aizdevumu emitētājas sabiedrības, šajā gadījumā *Kommunalkredit*, juridiskā adrese ir Kiprā un ka sabiedrības, kas ieguvusi *Kommunalkredit*, proti, *KA Finanz*, kā arī sabiedrības, kas saņēma minētos aizdevumus, šajā gadījumā – *Sparkassen Versicherung*, juridiskā adrese ir Austrijā.
- 37 Minētā tiesa norāda, ka regula Roma I nav piemērojama pamatlietā aplūkotajiem aizdevumiem, jo tie tikuši noslēgti pirms 2009. gada 17. decembra.
- 38 Turklāt *Oberster Gerichtshof* (Augstākā tiesa) vaicā, pirmkārt, vai pamatlietā aplūkotie vērtspapīri ir vērtspapīri Direktīvas 78/855 15. panta izpratnē un, otrkārt, vai šajā pantā paredzētie noteikumi par kreditoru aizsardzību nepieļauj tādu tiesību normu, kāds ir *AktG* 226. panta 3. punkts, saskaņā ar kuru sabiedrība, kas emitē vērtspapīrus, kuri nav akcijas, ar kurām ir saistītas īpašas tiesības, var vienpusēji izbeigt tiesiskās attiecības, kas saista šo vērtspapīru turētājus, un neizpildīt šo turētāju prasījumus.

39 Šādos apstākļos *Oberster Gerichtshof* (Augstākā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai Romas konvencijas 1. panta 2. punkta e) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka:
- uz pārstrukturēšanas darbībām – kā apvienošanās un sadale – un
  - noteikumiem par kreditoru aizsardzību šādās pārstrukturēšanas darbībās, kas minēti Direktīvas 78/855 15. pantā,

attiecas minētās konvencijas piemērošanas jomas izņēmums “sabiedrību tiesības”?

- Vai atbilde ir tāda pati, ja tiek piemērots Direktīvas 2011/35 15. pants?
- Ja uz pirmo un otro jautājumu tiek sniegta apstiprinoša atbilde, – vai regulas Roma I 1. panta 2. punkta d) apakšpunktā noteiktais piemērošanas jomas izņēmums kā Romas konvencijas 1. panta 2. punkta e) apakšpunktam sekojošais tiesiskais regulējums rada tādu pašu risinājumu vai arī tas ir jāinterpretē citādi? Ja jā, tad kā?
- Vai no Savienības primārajām tiesībām un, it īpaši, brīvības veikt uzņēmējdarbību saskaņā ar LESD 49. pantu, pakalpojumu sniegšanas brīvības saskaņā ar LESD 56. pantu vai arī brīvas kapitāla un maksājumu aprites saskaņā ar LESD 63. pantu var izsecināt norādes attiecībā uz kolīziju normām, kas jāpiemēro apvienošanās gadījumā, it īpaši jautājumā par to, vai ir piemērojamas iegūstamās sabiedrības valsts tiesības vai arī ieguvējas sabiedrības valsts tiesības?
- Ja atbilde uz ceturto jautājumu ir noliedzoša, – vai no Eiropas atvasinātajām tiesībām, it īpaši Direktīvas 2005/56, Direktīvas 2011/35 vai Padomes 1982. gada 17. decembra Sestās direktīvas 82/891/EEK, kas pamatojas uz Līguma 54. panta 3. punkta g) apakšpunktu un attiecas uz akciju sabiedrību sadalīšanu (OV L 378, 47. lpp.), var izsecināt principus par piemērojamajām kolīziju normām, it īpaši par to, vai ir jāpiemēro iegūstamās sabiedrības valsts tiesības vai ieguvējas sabiedrības valsts tiesības, vai arī saskaņā ar valsts starptautisko privāttiesību normām var izvēlēties, kuras valsts materiālo tiesību normām attiecīgā situācija ir piesaistīta?
- Vai Direktīvas 78/855 15. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka emitentam kapitālsabiedrību pārrobežu apvienošanās gadījumā attiecībā pret vērtspapīru, kas nav akcijas, ar kurām saistītas īpašas tiesības, turētājiem, it īpaši saistībā ar subordinētu aizdevumu, ir tiesības izbeigt tiesiskās attiecības un neizpildīt turētāju prasījumus?
- Vai atbilde ir tāda pati, ja tiek piemērots Direktīvas 2011/35 15. pants?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

- Vispirms ir jānorāda, ka saskaņā ar 1988. gada 19. decembra Pirmā protokola par to, kā Eiropas Kopienu Tiesa interpretē Romas konvenciju par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām, kura atvērta parakstīšanai Romā 1980. gada 19. jūnijā (OV 1989, L 48, 1. lpp.), 2. panta a) punktu Tiesa ir kompetenta lemt par jautājumiem, kas attiecas uz šo konvenciju, saistībā ar *Oberster Gerichtshof* (Augstākā tiesa) uzdotajiem jautājumiem.
- Turklāt ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru jautājumi par Savienības tiesību interpretāciju, kurus valsts tiesa ir uzdevusi pašas noteiktajos tiesiskā regulējuma un faktisko apstākļu ietvaros un kuru precizitāte Tiesai nav jāpārbauda, attiecas atbilstības pieņemums. Tiesas atteikums atbildēt uz valsts tiesas iesniegtu lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu ir iespējams tikai tad, ja ir acīmredzams, ka prasītajai Savienības tiesību aktu interpretācijai nav nekādas saiknes ar pamatlietas

faktiem vai priekšmetu, ja jautājums ir hipotētisks vai arī ja Tiesas rīcībā nav vajadzīgo faktisko un juridisko elementu, lai lietderīgi atbildētu uz tai uzdotajiem jautājumiem (spriedums *Verder LabTec*, C-657/13, EU:C:2015:331, 29. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 42 Šajā ziņā ir jānorāda, pirmkārt, ka, tā kā Direktīva 2011/35 ir stājusies spēkā tikai 2011. gada 1. jūlijā, proti, pēc tam, kad radās pamatlietas faktiskie apstākļi, otrais jautājums, piektais jautājums, ciktāl tas attiecas uz šīs direktīvas interpretāciju, kā arī septītais jautājums nav pieņemami.
- 43 Otrkārt, regula Roma I, kuras 28. pantā ir paredzēts, ka tā ir piemērojama līgumiem, kas noslēgti, sākot no 2009. gada 17. decembra, kā to norāda arī iesniedzējtiesa, brīdī, kad tika noslēgti pamatlietā aplūkoto līgumu, proti, 2005. gadā, vēl nebija spēkā. Tādējādi trešais jautājums nav pieņemams.
- 44 Treškārt, nav strīda par to, ka pamatlieta ir saistīta ar ietekmi, kādu apvienošana pievienojot, kas notikusi starp divām sabiedrībām, rada uz subordinētajiem aizdevumiem. Tādējādi pirmais jautājums, ciktāl tas attiecas uz Romas konvencijas 1. panta 2. punkta e) apakšpunkta interpretāciju saistībā ar sabiedrību sadalīšanu, nav pieņemams. Turklāt, tā kā Direktīva 82/891 attiecas uz akciju sabiedrību sadalīšanu, nav pieņemams arī piektais jautājums, ciktāl tas attiecas uz šīs direktīvas interpretāciju.
- 45 No tā izriet, ka pieņemams ir tikai pirmais jautājums, ciktāl tas neattiecas uz Romas konvencijas 1. panta 2. punkta e) apakšpunkta interpretāciju saistībā ar sabiedrību sadalīšanu, ceturtais jautājums, piektais jautājums, ciktāl tas attiecas uz Direktīvas 2005/56 interpretāciju, kā arī sestais jautājums.
- 46 Attiecībā uz pirmo, ceturto un piekto jautājumu no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka iesniedzējtiesa šos jautājumus ir uzdevusi, lai varētu lemt par pamatlietā aplūkoto līgumu likteni pēc apvienošanās, *Kommunalkredit* pievienojot *KA Finanz*, – lai to varētu izdarīt, tā uzskata, ka vispirms ir jāatrisina jautājums par to, kādi tiesību akti ir piemērojami šiem līgumiem pēc šīs apvienošanās.
- 47 Tādējādi ir jāuzskata, ka pirmais, ceturtais un piektais jautājums, ciktāl tie ir pieņemami, būtībā attiecas uz to, kādi tiesību akti saskaņā ar Savienības tiesībām ir jāpiemēro pēc tam, kad ir notikusi pārrobežu apvienošana pievienojot, pirmkārt, tādu iegūstamās sabiedrības noslēgto aizdevuma līgumu, kādi ir pamatlietā aplūkoto aizdevuma līgumi, interpretācijai, saistību izpildei, kā arī darbības izbeigšanai un, otrkārt, prasībai, ko pakārtoti ir minējusi *Sparkassen Versicherung*, ar kuru kreditors vēlas pamatoties uz Direktīvas 78/855 15. pantā paredzēto kreditoru aizsardzību.
- 48 Attiecībā uz sesto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 78/855 15. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ar šo tiesību normu ir piešķirtas tiesības vērtspapīru, kas nav akcijas, ar kurām saistītas īpašas tiesības, emitentam.
- 49 Lai atbildētu uz jautājumu, kādi tiesību akti ir jāpiemēro pēc tam, kad ir notikusi pārrobežu apvienošana pievienojot, iegūstamās sabiedrības noslēgto aizdevuma līgumu, kādi ir pamatlietā aplūkoto aizdevuma līgumi, interpretācijai, saistību izpildei, kā arī darbības izbeigšanai, pirmkārt, ir jāizvērtē, vai un cik lielā mērā šādam līgumam ir piemērojama Romas konvencija.
- 50 Šādā kontekstā ir jānorāda, ka saskaņā ar Romas konvencijas 1. panta 1. punktu šīs konvencijas normas ir piemērojamas līgumsaistībām situācijās, kurās ir tiesību kolīzija.
- 51 Tomēr, atkāpjoties no šī piekritības pēc būtības noteikuma, ar minētās konvencijas 1. panta 2. punkta e) apakšpunktu no tās piemērošanas jomas ir izslēgti jautājumi par sabiedrību, apvienību vai juridisko personu tiesībām, piemēram, to izveide, tiesībspēja, iekšējā organizācija un sabiedrību, apvienību un juridisko personu likvidācija, kā arī dalībnieku un institūciju personiskā atbildība par sabiedrības, apvienības vai juridiskās personas saistībām.

- 52 No Milānas Universitātes profesora *Mario Giuliano* un *Paris I* universitātes profesora *Paul Lagarde* sagatavotā Ziņojuma par konvenciju par līgumsaistībām piemērojamajiem tiesību aktiem (OV 1980, C 282, 1. lpp.) izriet, ka jautājumi, kas attiecas uz sabiedrību, apvienību vai juridisko personu tiesībām, netika iekļauti Romas konvencijas piemērošanas jomā to sagatavošanās darbu dēļ, kas tobrīd Eiropas Kopienās tika veikti sabiedrību tiesību jomā. Tāpat no šī ziņojuma izriet, ka tiesību akti, kas regulē sabiedrību likvidāciju, piemēram, sabiedrību apvienošanas vai konsorcijs izveidi, ietilpst aktos, uz kuriem attiecas šīs konvencijas 1. panta 2. punktā paredzētais izņēmums. Tādējādi šī konvencija nav piemērojama sabiedrību apvienošanās gadījumā.
- 53 Tomēr, ciktāl no Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka pamatlietā aplūkoti līgumi, pirms *Kommunalkredit* apvienojās ar *KA Finanz*, ietilpa Romas konvencijas piemērošanas jomā un ka līgumslēdzēja puse saskaņā ar šīs konvencijas 3. panta 1. punktu bija izvēlējušās Vācijas tiesības kā šiem līgumiem piemērojamās tiesības, ir jānosaka, vai šīs tiesības joprojām regulē minētos līgumus pēc šīs apvienošanās un attiecīgi – saskaņā ar minētās konvencijas 10. panta 1. punktu – to interpretāciju, saistību, ko tie rada, izpildi, kā arī darbības izbeigšanas veidus.
- 54 Šim nolūkam, otrkārt, ir jāizvērtē dokumenti, kurus Eiropas Savienības likumdevējs ir pieņēmis sabiedrību apvienošanās jomā. Šajā kontekstā ir jānorāda, ka šajā jomā ir divi tiesiskie regulējumi, kuru mērķis ir vienlaicīgi organizēt apvienošanās procesu un regulēt apvienošanās juridiskās sekas, proti, pirmkārt, Direktīva 78/855, kas tika pieņemta, lai, kā tas izriet no tās preambulas trešā apsvēruma, saskaņotu dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz akciju sabiedrību apvienošanas un visu dalībvalstu tiesību aktos paredzētu apvienošanas, un, otrkārt, Direktīva 2005/56, kas tika pieņemta, lai, kā tas izriet no tās preambulas 1. apsvēruma, atvieglotu tādu dažādu veidu kapitālsabiedrību pārrobežu apvienošanas, kurām piemērojami dažādu dalībvalstu tiesību akti.
- 55 Tā kā pamatlieta attiecas uz subordinēto aizdevumu likteni pēc pārrobežu apvienošanās, pamatojoties uz Direktīvu 2005/56, ir jānosaka šīs apvienošanās ietekme uz šāda veida aizdevumiem.
- 56 No Direktīvas 2005/56 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta izriet, ka apvienošanās pievienojot ir darbība, ar kuru viena vai vairākas sabiedrības brīdī, kad to darbība tiek izbeigta bez likvidācijas, nodod visus savus aktīvus un saistības citai pastāvošai sabiedrībai, proti, ieguvējai sabiedrībai.
- 57 Attiecībā uz šāda darījuma sekām no šīs direktīvas 14. panta 2. punkta a) apakšpunkta izriet, ka pārrobežu apvienošanās gadījumā, sākot ar datumu, kurā šī apvienošanās stājas spēkā, visi iegūstamās sabiedrības aktīvi un saistības pāriet ieguvējai sabiedrībai.
- 58 Tādējādi apvienošanās pievienojot nozīmē, ka ieguvēja sabiedrība pilnībā pārņem iegūstamo sabiedrību, neizbeidzot saistības, kā tas būtu likvidācijas gadījumā, un ieguvēja sabiedrība aizstāj iegūstamo sabiedrību kā puse visos tās noslēgtajos līgumos, neslēdzot vienošanos par saistību aizstāšanu. Tādējādi tiesību akti, kas bija piemērojami šiem līgumiem pirms apvienošanās, tai joprojām ir piemērojami pēc šīs apvienošanās.
- 59 No tā izriet, ka Savienības tiesības ir jāinterpretē tādējādi, ka tiesību akti, kas pēc pārrobežu apvienošanās pievienojot ir jāpiemēro tādu iegūstamās sabiedrības noslēgto aizdevuma līgumu, kādi ir pamatlietā aplūkoti aizdevumi, interpretācijai, saistību izpildei, kā arī darbības izbeigšanai, ir tiesību akti, kas šim līgumam bija piemērojami pirms šīs apvienošanās.
- 60 Attiecībā uz kreditoru interešu aizsardzību, veicot pārrobežu apvienošanas, uz ko atsaucas *Sparkasse Versicherung* savā pakārtotajā prasībā, ir jānorāda, ka no Direktīvas 2005/56 preambulas 3. apsvēruma un 4. panta izriet, ka sabiedrība, pārrobežu apvienošanās dalībniece, it īpaši attiecībā uz tās kreditoru aizsardzību, joprojām ir pakļauta valsts tiesību normām un formalitātēm, kas būtu piemērojamas valsts mēroga apvienošanās gadījumā.

- 61 No tā izriet, ka noteikumi, kas regulē iegūstamās sabiedrības kreditoru aizsardzību tādā gadījumā, kāds aplūkots pamatlietā, ir valsts tiesību aktu noteikumi, kas bija piemērojami šai sabiedrībai.
- 62 Tā kā dalībvalstīm valsts mēroga apvienošanās gadījumā ir jāievēro Direktīvas 78/855 13.–15. pants attiecībā uz kreditoru aizsardzību, tām attiecīgi šie noteikumi ir jāievēro arī pārrobežu apvienošanās gadījumā.
- 63 Lai gan šīs direktīvas 13. un 14. pants attiecas attiecīgi uz neobligāto un kreditoru aizsardzību, minētās direktīvas 15. pants attiecas uz vērtspapīru, kas nav akcijas, ar kurām saistītas īpašas tiesības, turētāju aizsardzību.
- 64 Tādējādi rodas jautājums, kā nošķirt Direktīvas 78/855 15. pantā norādītos vērtspapīrus no citiem parādu instrumentiem.
- 65 Šajā ziņā no šīs direktīvas sagatavošanas darbiem, šajā gadījumā – priekšlikuma Padomes Trešajai direktīvai par garantiju, kas tiek pieprasītas sabiedrību dalībvalstīs Līguma 58. panta 2. punkta izpratnē dalībnieku, kā arī trešo personu interešu aizsardzībai attiecībā uz akciju sabiedrību apvienošanu, koordinēšanu (OV 1970, C 89, 20. lpp.), kā arī grozītā priekšlikuma Padomes Trešajai direktīvai par garantiju, kas tiek pieprasītas sabiedrību dalībvalstīs Līguma 58. panta 2. punkta izpratnē dalībnieku, kā arī trešo personu interešu aizsardzībai attiecībā uz akciju sabiedrību apvienošanu, koordinēšanu (COM(72) 1668, galīgā redakcija) – izriet, ka vērtspapīri, izņemot akcijas, kas ir saistītas ar īpašām tiesībām, minētās direktīvas 15. panta izpratnē attiecas uz vērtspapīriem, tostarp obligācijām, kas apmaināmas pret akcijām, obligācijām, kas saistītas ar pirmpirkuma tiesībām uz parakstīšanos uz kapitālu, obligācijām, kas piedalās peļņas sadalē, kā arī tiesībām uz parakstīšanos.
- 66 Tādējādi šie vērtspapīri ir tādi, kas to turētājiem rada plašākas tiesības par tikai vienkāršu parāda un nolīgto procentu atmaksu. Tas it īpaši attiecas uz vērtspapīriem, kuros to turētājiem ir atzītas tiesības tos apmainīt pret akcijām vai tiesības piedalīties emitentes sabiedrības peļņas sadalē.
- 67 Šajā gadījumā no aizdevuma noteikumiem, kurus ir izklāstījusi iesniedzējtiesa, izriet, ka pamatlietā aplūkoti vērtspapīri, šķiet, to turētājiem nepiešķir plašākas tiesības kā tikai vienkāršu parāda un nolīgto procentu atmaksu. Tādējādi varētu šķist, ka šie vērtspapīri neietilpst Direktīvas 78/855 15. panta piemērošanas jomā, bet tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.
- 68 Gadījumā, ja šī tiesa secinātu pretējo, ir jānorāda, ka Direktīvas 78/855 15. pantā ir paredzēts, ka tādu vērtspapīru turētājiem, kas nav akcijas, ar kurām saistītas īpašas tiesības, šīs tiesību normas izpratnē, ieguvējā sabiedrībā jādod vismaz līdzvērtīgas tiesības tām, kādas tiem bija iegūstamajā sabiedrībā, ja vien pārmaiņas šajās tiesībās nav apstiprinājusi šādu vērtspapīru turētāju sapulce, ja šāda sapulce ir paredzēta valsts tiesību aktos, vai šie vērtspapīru turētāji individuāli vai ja vien šiem turētājiem nav tiesību, kas garantē, ka ieguvēja sabiedrība pārperk viņu vērtspapīrus.
- 69 Tādējādi no Direktīvas 78/855 15. panta formulējuma izriet, ka tās priekšmets ir aizsargāt vērtspapīru, kas nav akcijas, ar kurām saistītas īpašas tiesības, turētāju intereses.
- 70 Ciktāl no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka *AktG* 226. panta 3. punkts ir ticis ieviests, lai transponētu Direktīvas 78/855 15. pantu, un ciktāl pirmā no šīm tiesību normām, šķiet, šo vērtspapīru emitentam piešķir tiesības vienpusēji izbeigt tiesiskās attiecības, kas saista šo vērtspapīru turētājus, un neizpildīt turētāju prasījumus, ir jānorāda, ka šādas tiesības neatbilst Direktīvas 78/855 15. panta formulējumam un mērķim, jo ar šo pēdējo minēto tiesību normu tiesības ir piešķirtas pašiem šiem vērtspapīru turētājiem, nevis vērtspapīru emitentam. Tādējādi tāda tiesību norma kā *AktG* 226. panta 3. punkts nav uzskatāma par Direktīvas 78/855 15. panta transpozīciju.

- 71 No tā izriet, ka Direktīvas 78/855 15. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ar šo tiesību normu ir piešķirtas tiesības vērtspapīru, kas nav akcijas, ar kurām saistītas īpašas tiesības, turētājiem, nevis šādu vērtspapīru emitentam.

Tiesāšanās izdevumi

- 72 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

1) Savienības tiesības ir jāinterpretē tādējādi, ka:

- tiesību akti, kas pēc pārrobežu apvienošanās pievienojot ir jāpiemēro tādu iegūstamās sabiedrības noslēgto aizdevuma līgumu, kādi ir pamatlietā aplūkoti aizdevuma līgumi, interpretācijai, saistību izpildei, kā arī darbības izbeigšanai, ir tiesību akti, kas šim līgumam bija piemērojami pirms šīs apvienošanās;
- noteikumi, kas regulē iegūstamās sabiedrības kreditoru aizsardzību tādā gadījumā, kāds aplūkots pamatlietā, ir valsts tiesību aktu noteikumi, kas bija piemērojami šai sabiedrībai;

- 2) Padomes 1978. gada 9. oktobra Trešās direktīvas 78/855/EEK, kas pamatojas uz Līguma 54. panta 3. punkta g) apakšpunktu un attiecas uz akciju sabiedrību apvienošanos, redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 16. septembra Direktīvu 2009/109/EK, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar šo tiesību normu ir piešķirtas tiesības vērtspapīru, kas nav akcijas, ar kurām saistītas īpašas tiesības, turētājiem, nevis šādu vērtspapīru emitentam.

[Paraksti]